

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713210593
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8713210593.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa: 2T Future, s. r. o., so sídlom Riečka, Za Tonkov 196/7, IČO: 45 390 631, zast. Advokátskou kanceláriou Patajová Pataj, s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, J. Chalupku 8 proti odporcom: 1. Q. I., bytom X. 7, 2. Q. I., X. 7, 3. Consumer Finance Holding, a. s., so sídlom Kežmarok, Hlavné námestie 12, IČO: 35 923 130, zast. Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Poprad, Námestie sv. Egídia 93, v konaní o zaplatenie 3.533,05 Eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 13. 11. 2014, č. k. 12C/174/2014-94, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť odporcovi v 3. rade trovy konania.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť odporcovi v 3. rade na účet jeho právneho zástupcu Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Poprade, trovy odvolacieho konania vo výške 88,74 eura v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) zastavil konanie voči odporcovi v 3. rade a navrhovateľovi uložil povinnosť uhradiť odporcovi v 3. rade trovy konania predstavujúce odmenu právneho zástupcu vo výške 501,01 Eur k rukám právneho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 96 ods. 1, § 146 ods. 2, § 147 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), § 1, § 10 a nasl. vyhlášky č.655/2004 Z.z. v platnom znení.

Vychádzal zo zistenia, že pred začatím pojednávania podaním zo dňa 03.07.2014 vzal svoj návrh navrhovateľ späť a zároveň si uplatnil náhradu trov konania voči odporcovi v 3. rade s poukazom na § 147 ods.1 O.s.p. Odporca v 3. rade si v súvislosti so späťvzatím návrhu voči jeho osobe uplatnil náhradu trov predstavujúcich odmenu právneho zástupcu s poukazom na § 146 ods. 2 O.s.p. Odporca v 3. rade nesúhlasil s uplatneným nárokom navrhovateľa, keďže k späťvzatie návrhu nedošlo pre jeho správanie. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že boli splnené podmienky pre zastavenie konania voči odporcovi v 3. rade z dôvodu späťvzatia návrhu.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 146 ods. 2 prvá veta. Mal za to, že z procesného hľadiska navrhovateľ zaviniel zastavenie konania, preto je povinný uhradiť odporcovi v 3. rade trovy predstavujúce odmenu jeho právneho zástupcu za 3 úkony po 131,13 Eur (prevzatie zastúpenia, písomné podanie odporcu, písomne vyjadrenie), k tomu prináležiaca paušálna náhrada 3x 8,04 Eur, to všetko s pripočítaním DPH. Súd prvého stupňa nezistil dôvod pre priznanie trov konania navrhovateľovi, keďže dôvody uvádzané navrhovateľom v zmysle § 147 ods. 1 O.s.p. nepovažoval za právne významné. Poukázal na publikovanú judikatúru v zmysle ktorej sa pri späťvzatí návrhu navrhovateľom predpokladá,

že tento zavinil zastavenie konania a preto je povinný nahradiť protistrane trovy. Predloženie dôkazu účastníkom v súdnom konaní v jeho priebehu majúceho za následok späťvzatie návrhu nie je možné považovať za jeho zavinenie, ktoré by odôvodňovalo priznanie trov navrhovateľovi, ktoré by inak nemali vzniknúť. Dodal, že odporcovi v 3. rade sa rovnako neprihodila náhoda, ktorá by mala za následok vznik trov protistrany.

Proti uzneseniu vo výroku, ktorým bola uložená povinnosť navrhovateľovi nahradiť odporcovi v 3. rade trovy konania podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Bol toho názoru, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania mal aplikovať § 147 ods. 1, prípadne § 150 ods. 1 O. s. p. Vznik trov konania zavinil odporca v 3. rade, ktorý konal v rozpore s poctivým obchodným stykom a to tým, že neinformoval navrhovateľa o zániku jeho ručiteľského vyhlásenia v zmysle zmluvy o sprostredkovaní Úverov na bývanie zo dňa 12.07.2004 v znení jej Dodatku č.1 zo dňa 10.01.2006. Odporca v 3. rade takýmto svojím konaním, ktoré vykazuje znaky konania v rozpore s poctivým obchodným stykom spôsobil, že navrhovateľ v presvedčení o existencii ručiteľského záväzku uplatnil nárok na zaplatenie predmetnej pohľadávky voči odporcovi v 3. rade a zároveň týmto svojím konaním spôsobil, že navrhovateľ bol na základe novozistených skutočností oznámených odporcom až v priebehu konania nútený v tejto časti vziať návrh na začatie konania späť a žiadať jeho zastavenie. Poukázal na nález Ústavného súdu SR, č. k. I. ÚS 169/05-8 zo dňa 25. 08. 2005, obsahujúci dôvod, kedy súd môže uložiť odporcovi povinnosť nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. aj v prípade, ak zastavenie konania procesne zavinil navrhovateľ. Zároveň poukázal na príbuznosť skutkového stavu v tomto náleze so skutkovým stavom v predmetnej veci. Súd prvého stupňa zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil, keď nevzal do úvahy ním tvrdené skutočnosti a uspokojil sa iba s procesným posudzovaním zavinenia zastavenia konania voči odporcovi v 3. rade. Navrhol ho zmeniť a zaviazat odporcu v 3. rade nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 220,37 Eur, alternatívne zmeniť tak, že žiadny z účastníkov, ohľadne zastavenej časti konania, nemá nárok na náhradu trov konania. K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca v 3. rade, ktorý uviedol, že z jeho strany nedošlo za žiadnych okolností k porušeniu procesných povinností, ktoré by vyplývali zo zákona alebo na základe zákona, práve navrhovateľ bol osobou, ktorá nesprávne skutkovo a právne vyhodnotila svoje hmotnoprávne postavenie a podala žalobu voči subjektu, ktorý za žiadnych okolností nebol povinný poskytnúť uplatnené peňažné plnenie v čoho dôsledku aj navrhovateľ vzal žalobu voči odporcovi späť. Poukázal na znenie zmluvy o postúpení pohľadávok medzi VÚB, a.s., a navrhovateľom, z ktorých vyplýva, že postupca nezodpovedal ani za platnosť ani za účinnosť ručiteľského vyhlásenia odporcu. Nesúhlasil s aplikáciou § 150 ods. 1 O.s.p., keďže v danej veci neexistujú dôvody osobitného zreteľa. Vo vzťahu ku nálezu Ústavného súdu SR, č. k. I. ÚS 169/05-8 zo dňa 25. 08. 2005, uviedol, že skutková podobnosť nie je daná, nakoľko z predloženého rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ (poisťovňa) nemohol objektívne vedieť o tom, že poisťný vzťah zanikol a sťažovateľ (poistenec) mal túto skutočnosť navrhovateľovi oznámiť. Navrhol potvrdiť rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne s priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 167,42 Eur.

Uznesenie vo výroku o zastavení konania vo vzťahu k odporcovi v 3. rade nebolo odvolaním napadnuté, nadobudlo právoplatnosť (§ 206 ods. 3 O.s.p.), preto v odvolacom konaní tento výrok preskúmaný nebol.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 (O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa ust. § 147 ods. 1 O.s.p. účastníkovi alebo jeho zástupcovi súd uloží, aby uhradili trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak ich spôsobili svojím zavinením alebo ak tieto trovy vznikli náhodou, ktorá sa im prihodila.

Podľa ust. § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa

priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Odvolaací súd poukazuje na to, že právna úprava rozhodovania súdu o náhrade trov konania v prípade jeho zastavenia bez ďalšieho neumožňuje rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z previazanosti ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že ak súd konania zastavuje, je potrebné sa najprv zaoberať otázkou, či niektorý z účastníkov zavinil, že konanie muselo byť zastavené.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 25.07.2013 domáhal voči odporcom 1. rade Márii Taptičovej, 2. rade Michalovi Taptičovi a odporcovi v 3. rade Consumer Finance Holding, a.s., zaplataenia spoločne a nerozdielne sumy vo výške 3.533,05 Eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa uložil platobným rozkazom č.k. 17Ro/123/2014-37 zo dňa 14.05.2015 odporcom v 1. až 3. rade zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu vo výške 3.533,05 Eur s príslušenstvom. Odporca v 3. rade podal 05.06.2014 odpor proti uvedenému platobnému rozkazu, v ktorom vzniesol námietku premlčania záväzku odporcu v 3. rade, ako aj odporcov v 1. a 2. rade a poukázal na zánik jeho ručiteľského záväzku ku dňu 31.12.2009 ku všetkým pohľadávkam veriteľa. Následné podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 07.07.2014 navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania vo vzťahu k odporcovi v 3. rade späť a žiadal priznať mu trovy konania tykajúcej sa jeho zastavenej časti vo výške 220,37 Eur v zmysle § 147 ods. 1 O.s.p.

Je nesporné, že sporové konanie v tejto právnej veci bolo zastavené v dôsledku späťvzatia žalobného návrhu vo vzťahu ku odporcovi v 3. rade (§ 96 ods. 1 O.s.p.). Späťvzatie žalobného návrhu je dispozitívny procesný úkon, ktorý patrí výlučne navrhovateľovi. Navrhovateľ ako dominus litis (pán v spore), ktorému svedčí právo podať žalobný návrh v sporovej veci, túto môže na základe vlastnej úvahy i bez uvedenia dôvodu vziať späť. Späťvzatie žalobného návrhu ako procesnoprávny úkon (§ 41 O.s.p.) je prejavom autonómnej vôle navrhovateľa s ktorým procesné normy spájajú ukončenie súdneho konania; teda je takou subjektívnou (zavinenou) skutočnosťou, ktorá bezprostredne vedie k zastaveniu konania. Zavinenie v zmysle citovaných ustanovení možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posúdenie dôvodnosti žaloby vo veci samej, to znamená, že by už po zastavení konania súd ďalej skúmal dôvodnosť nároku vo veci samej. Ak navrhovateľ vezme žalobný návrh späť a nejedná sa o prípad podľa § 146 ods. 2, vety druhej O.s.p., z procesného hľadiska platí, že zavinil zastavenie konania a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania (viď R 49/1993).

Ku späťvzatiu pre správanie odporcu v zmysle ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. dochádza väčšinou vtedy, ak odporca po podaní žalobného návrhu uplatnený nárok úplne uspokojí. Nie je však vylúčené, aby ku späťvzatiu došlo pre správanie odporcu aj vtedy, ak odporca nesplní to, čo bolo žalobným petitom uplatnené zo strany navrhovateľa. V tomto prípade musí byť daná príčinná súvislosť medzi správaním odporcu a uplatneným nárokom. Z uvedeného vyplýva, že musí byť zjavné, že dôvod, pre ktorý bol podaný žalobný návrh, bol následným chovaním odporcu uspokojený. V takom prípade má navrhovateľ právo, aby mu odporca nahradil trovy, ktoré účelne vynaložil na uplatňovanie svojho práva. (DRÁPAL, L. - BUREŠ, J. a kol.: Občanský soudní řád §§1 až 200za. komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 990-991).

Z obsahu spisu však nevyplýva, že by späťvzatie žalobného návrhu zavinil odporca svojim správaním. Navrhovateľ bez akýchkoľvek pochybností vzal svoj návrh späť po tom, ako odporca v 3. rade v rámci odporu proti platobnému rozkazu vzniesol námietku premlčania a navrhovateľ zistil, že ručiteľský záväzok odporcu v danej veci zanikol dňa 31.12.2009. Všeobecne platí, že je vecou navrhovateľa uplatňovať si svoje nároky so znalosťou veci (a potrebnej dokumentácie) a je právom odporcu voči žalobe vznášať akékoľvek, podľa neho relevantné námietky. Výsledkom takéhoto kontradiktórneho procesu môže byť situácia, kedy žalovaný subjekt vznesie námietku premlčania, čomu zodpovedá i výsledok konania, a to buď v podobe zamietnutia žaloby alebo zastavenia konania v dôsledku späťvzatia žaloby. Právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v rozhodnutí I.ÚS 169/2005-8 zo dňa 25.08.2005, že zastavenie konania zavinil procesne odporca tým, že neoznámil predaj vozidla poisťovni, nie je v tejto veci použiteľný. Ukončenie užívania poisťenej veci musí poisťený oznámiť písomne poisťovni a predložiť o tom aj doklad. Podobnú povinnosť ručiteľa nemožno z § 528 Občianskeho zákonníka vyvodiť.

Podľa ustálenej súdnej praxe v prípade, keď sú dané predpoklady pre aplikáciu ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p., nemusí súd priznať náhradu trov konania účastníkovi, u ktorého to prichádza do úvahy, ak dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov podľa cit. ust. § 150 O.s.p. V takomto prípade sa zaoberá súd výnimočnosťou veci, ktorá môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

Zákon v označenom ustanovení stanovuje dve základné podmienky, z ktorých by mal súd vychádzať, ak chce uvedené moderačné právo využiť. Musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a musí ísť o výnimočné okolnosti. Výklad týchto podmienok ponecháva zákon na súdnej praxi. Je preto vecou vždy konkrétneho prípadu, či dôjde k takým okolnostiam, ktoré budú podkladom na rozhodnutie súdu o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. Veta druhá uvedeného ustanovenia bližšie konkretizuje aj ďalšie okolnosti, ktoré treba pri využívaní označeného moderačného práva súdu mať na zreteli. Súdna prax zdôraznila aj to, že pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 150 O.s.p. treba prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania, a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania, a podobne (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 5/2006).

V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov odporcovi v 3. rade, či dokonca pre uloženie povinnosti jemu hradiť trovy konania navrhovateľovi. Neobstojí argumentácia navrhovateľa poukazujúca na konanie odporcu v 3. rade v iných súdnych sporoch. Je vecou odporcu akú obranu zvolil v prebiehajúcom konaní, bez ohľadu na jeho postup v iných konaniach a nemôže ísť na jeho ťarchu fakt, či navrhovateľ ako postupník vedel (či nevedel) o existencii dodatku k zmluve o sprostredkovaní úverov zo dňa 10.1.2006. Ako už bolo uvedené, navrhovateľ vzal svoj žalobný návrh späť, a tak z procesného hľadiska zaviniel, že konanie muselo byť vo vzťahu k odporcovi v 3. rade zastavené.

V danej veci nebolo možné aplikovať ani ust. § 147 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi alebo jeho zástupcovi súd uloží, aby uhradili trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak ich spôsobili svojím zavinením alebo ak tieto trovy vznikli náhodou, ktorá sa im prihodila.

Predmetné ustanovenie rieši situácie, kedy zásada náhrady trov konania podľa pomeru úspechu nemusí zodpovedať spravodlivej úprave vzťahov a umožňuje, aby bez zreteľa na úspech v konaní hradil trovy konania ten účastník (alebo jeho zástupca), ktorý vznik týchto trov spôsobil svojím správaním alebo tieto vznikli náhodou, ktorá sa im prihodila. Rozhodnutie podľa tohto ustanovenia pritom nie je časovo viazané na rozhodnutie vo veci samej a súd podľa neho môže rozhodnúť kedykoľvek v priebehu konania.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 4Cob/100/2014 zo dňa 27.08.2015 cit.:

„Ak žalobca poukazuje na určitý omyl, resp. uvedenie do omylu žalobcu, tak v prvom rade kupujúci pohľadávky nesie určité riziko, že bude vymáhať pohľadávku, ktorá nie je v celom rozsahu bonitná. To už nie je záležitosťou dlžníka, ale postupcu. Námietky žalobcu na neoznámenie povinnosti žalovanej spoločnosti o zániku ručiteľského záväzku nie sú takou okolnosťou, ktorú by mal zohľadňovať súd v tom zmysle, že pri späťvzatí žaloby mala byť žalovaná spoločnosť zaviazaná k náhrade trov konania pre upozornenie zániku ručiteľského záväzku limitované určitou dobou. Odvolací súd ešte raz zdôrazňuje, že limity ručiteľského záväzku, mal si byť vedomý kupujúci pohľadávky, t.j. postupník (žalobca), a žalovaná obchodná spoločnosť využíva len tie procesné práva, ktoré má a namietala zánik svojho ručiteľského záväzku. To nemôže byť na ťarchu žalovanej spoločnosti ak upozorňuje na určité skutkové okolnosti, ktoré majú dopad na zánik ručiteľského záväzku žalovaného subjektu. Táto námietka prakticky znamenala neúspech žalobcu v súdnom konaní proti žalovanej obchodnej spoločnosti, čomu predišla tým, že zobral svoj návrh späť. Tým procesne zapríčinil zastavenie konania a podľa § 146 ods. 2 O.s.p. je povinný nahradiť úspešnej žalovanej obchodnej spoločnosti trovy konania.“

Odvolací súd má za to, že s prihliadnutím na procesný výsledok konania (zastavenie konania) ust. § 147 ods. 1 O.s.p. na vzťah navrhovateľa a odporcu v 3. rade pri rozhodovaní o trovách konania použiť

nemožno, keď v tomto štádiu konania nemožno robiť závery (vyvodzované navrhovateľom), že odporca v 3. rade vznik trov zavinil svojím správaním.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti t. j. vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť odporcovi v 3. rade trovy konania potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. Odporca v 3. rade bol plne úspešný v odvolacom konaní a preto mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Náhradu trov odvolacieho konania si uplatnil odporca 3. rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu zo 23.02.2015 vo výške 167,42 Eur prostredníctvom jeho právneho zástupcu za 1 úkon právnej pomoci - vyjadrenie vo veci vo výške 131,13 Eur, ďalej režijný paušál 8,39 Eur a 20% DPH 27,90 Eur.

Odvolací súd priznal úspešnému odporcovi v 3. rade náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vychádzajúc z tarifnej hodnoty veci 3.535,05 Eur za 1 úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej vo výške 65,56 Eur (1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny 131,13 Eur) podľa ust. § 10 ods. 1 a § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), režijný paušál za rok 2015 vo výške 8,39 Eur podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky, spolu 73,95 Eur + 20 % DPH 14,79 Eur podľa ust. § 18 ods. 3 vyhlášky, celkovo tak 88,74 Eur.

Náhradu trov odvolacieho konania je navrhovateľ povinný uhradiť odporcovi 3. rade vo výške 88,74 Eur na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.